

Любі діти!

Чи задумувались ви коли-небудь, чому дорослі так часто мріють повернутися в дитинство? Гадаєте, їм дуже хочеться наїстися смачнючих цукерок і награтися ляльками, машинками? Чи вони просто втомилися від відповідальності? Або їм кортить спати в обід? Звичайно, якщо ви запитаете про це у своїх батьків, вони відповідатимуть саме так. Але я хочу відкрити вам велику таємницю. Готові? Отож... Дорослим хочеться стати дітьми через книжки. Так-так, не дивуйтесь! Вам, звісно ж, доводилось гортати не одну книгу з бібліотеки ваших батьків. І ви погодитесь, що частенько ці видання досить нудні: ні яскравих малюнків, ні милозвучних віршиків про тварин, ні захоплюючих історій про пригоди літаючих котів, ні казок про роботів.

Коли ви стали школярами, вам урочисто повідомили, що ви уже зовсім дорослі. Але, знайте, ніхто не має права позбавляти вас можливості насолоджуватися справжніми дитячими книжками! І видання, яке ви тримаєте у руках, принесе вам неабияку радість. Твори, вміщені у цій хрестоматії, написали українські письменники, більшість з яких живуть поряд з нами, можливо, навіть на вашій вулиці. Вони не просто розповідають про повсякденне життя, радощі й печалі ваших ровесників, а силою свого таланту розширюють межі дитячих уявлень про навколишній світ, змушують хвилюватися, сумувати й радіти разом з літературними героями. Впевнена, що ви знайдете для себе у кожному творі слова, які залишаться у ваших серцях.

Знаково, що починається хрестоматія поезією Ганни Чубач «Українчики ідуть!», адже ви — діти української землі, ви — покоління, яке впевнено крокує вперед. І не тільки про Україну та її природні багатства пишуть сучасні поети. Ви дізнаєтесь про тварин, які люблять читати і грати на музичних інструментах, про дітей, які мріють помінятися місцями з дорослими, про пустотливі хмарки, про дивовижних Поливайка й Дбайка-Потішайка. Повірте, писати дитячі вірші дуже складно. Але деяким дорослим це чудово вдається. У чому секрет? У позитиві, як зазначає Любов Відута:

А ви? А давайте разом посміхатись!
Тоді для дорослих, а ще для малечі
щасливими будуть день, ранок і вечір.

Перегорніть кілька сторінок і переконайтесь у цьому самі.

Кожен з нас тягнеться до казки: коли мріє, вірить, надіється на краще, фантазує про майбутнє. А ви, друзі, бачите чудеса навіть у звичайних речах. Таким даром володіють і автори літературних казок, повістей та оповідань для дітей. До цієї хрестоматії увійшли чудові прозові твори, які не лише показують реалії сучасного життя, а й навчають дружити, піклуватися про домашніх улюбленців, відкривати в собі незнане, захоплюватися буденними дивами. Читаючи уривки з деяких творів, ви неодмінно захочете дізнатися, як закінчилась та чи інша історія. І не зволікайте — йдіть у бібліотеки, книгарні, щоб зачерпнути ще більше з джерела знань. Пам'ятайте, що колоскові слід хвалитися «зерном, а не тільки зростом».

Марія Мигаль, літературний редактор

ПОЕЗІЯ

Серед вас, безперечно,
багато завзятих мрійників
і вигадників. Тож вам досить
легко уявити горобця з білою
бородою, діда Ревила,
дивного звіра НЕ-ЗНАЮ-ДЕ,
бородатого гнома, котрий
ходить у дитячий садок,
невловимчика — «ростом,
як мізинчик», собак, які
пишуть листи, Небо, що шиє
перину із хмарок. І це не
дива, а герої віршів сучасних
українських поетів.

Українчики ідуть!

Слово горнеться до слова —
гімн співаємо святково.
Урочисто мовить тато:
— Незалежність — наше свято!
Тож баритися не треба:
ти ідеш і я — іду!
І вітає сонце з неба
Україну молоду.
Серпень тішиться, що діти
прапорці в руках несуть.
І шумить в каштанах вітер:
«Українчики ідуть!»

Ганна Чубач

Карпати

Я поїду з татом
завтра у Карпати,
а сьогодні хочу
віршик розказати:
Карпати, Карпати, які ви прекрасні!
Тут сонце яскраве, тут зіроньки ясні.
Птахи співають, потоки говорять,
тут хмари сідають спочити на гори.
Тут всі полонини¹ тумани вкривають,
про рідну Україну трембіти² співають.

Ганна Чубач

¹ Полоніна — безліса ділянка Карпат, яка використовується для пасовиська та сінокоосу.

² Трембіта — гуцульський народний музичний інструмент у вигляді довгої дерев'яної труби.

Ходить коник по траві

Вірш-безкінечник

Ходить коник по траві —
капельюх на голові.
А за коником — корова,
круторога і здорова.
За коровою — теля
йде і хвостиком виля.
За телям іде коза.
В роті — квітка з гарбуза.
На квітках джмелі гудуть:
— Як вони красиво йдуть!
Першим коник по траві —
капельюх на голові...
і т. д.

Ганна Чубач

В старім гнізді

В старім гнізді танцюють лелечатка.
І, одірвавши ніжки від землі,
немов малі русалоньки-дівчатка,
гойдаються в зеленому гіллі.

Ліна Костенко

Дід Ревило

Вікно. Туман. І гілка горобини.
Із ночі груш нападало в траву.
І дід Ревило ходить без торбини,
тому що я сьогодні не реву.
Город і поле. Дощик і стернисько.
Кудлатий пес біжить, як сіроман.
Літає голуб, і чомусь так низько.
Мабуть, крило поважчало. Туман.
Візьму я пензель і паперу клапоть
і намалюю всю цю акварель.
Туман і мжичка. І не можна плакати,
бо дід Ревило в торбу забере.

Ліна Костенко

Танцюють гори

Старий вівчар пасе у горах вівці.
Як тільки Сонце ясне засина,
то він так гарно грає на сопілці,
що аж верхи танцюють «Аркана»¹.

А Зорі дивляться, сміються і зітхають,
і Місяцю вклоняються до ніг,
коли він зійде вище, то питають:
— Чи ти б отак затанцювати зміг?

— Не смійтесь! — каже. — Легко з неба впасти.
Тримаймось міцно за Чумацький Шлях!
Я вас, немов овець, повинен пасти,
щоб ви світили людям в небесах.

Степан Пушик

¹ «Аркан» — гуцульський чоловічий танець.